

WORKSHOP

Mot ett Svenskt Superkluster i Industrial Tech

Tack för ett produktivt och energifullt möte den 10 februari 2026. Det ni skapade tillsammans under dagen är starten på något viktigt — nedan finner ni en sammanfattning av vad som diskuterades, vad vi lärde oss och vart vi nu är på väg.

En dag som satte riktningen

Workshopen den 10 februari samlade industri, techbolag, akademi, forskningsinstitut, investerare och innovationsaktörer kring en gemensam fråga: Hur skapar Sverige ett världsledande ekosystem för Industrial Tech? Under nio timmar av intensiva diskussioner, presentationer och kartläggningsarbete växte en samsyn fram som det här dokumentet försöker fånga — tillsammans med konkreta nästa steg.

Industrial Tech handlar om integrationen av avancerad digital teknik direkt i industrins kärnprocesser. Det är inte ett IT-sidospår. Det är hur industrin styr, optimerar och förbättrar sin produktion — med AI, automation, digitala tvillingar och cyberfysiska system som verktygen. Värdet uppstår när tekniken lever i skarpa produktionsmiljöer, inte i PowerPoints.

30+ aktörer

Representanter från industri, techbolag, akademi, forskningsinstitut, kapital och innovationsmiljöer deltog.

3 referensländer

Kanada, Norge och Danmark analyserades som superkluster-förebilder.

4 parallella grupper

Varje grupp kartlade marknad, framtidsbilder och ekosystemstruktur.

Vad lärde vi oss? De viktigaste insikterna

Industrial Tech är ett lager, inte en sektor

Deltagarna var eniga: Industrial Tech ska inte definieras som en avgränsad bransch utan som ett teknologiskt och organisatoriskt lager som genomsyrar hela industrin. AI, robotik, digitala tvillingar och processteknik ger verkligt värde först när de är integrerade i hur industrin verkligen arbetar — inte som fristående projekt.

Sverige är bra på tekniken — men dåligt på struktur och skala

Den internationella genomgången med Christian Rangen visade tydligt: skillnaderna mellan Sverige och ledande klusterländer som Kanada, Norge och Danmark handlar sällan om teknisk kvalitet. Vi håller världsklass i forskning och industri. Problemet är fragmentering, otydlig styrning och avsaknad av en sammanhållande projektmotor som kan driva många initiativ parallellt.

Kapital är den största flaskhalsen för deep tech

Industrial Tech och deep tech kräver lång tid till marknad och kapitalintensiv validering. Tillgången på riskvilligt kapital i tidiga skeden är otillräcklig — och de investeringslogiker som

finns matchar sällan de cykler som industriell innovation kräver. Det är en systemutmaning, inte en projektrisk.

Röster från workshopen

"Vi är bra på att forska. Vi är bra på att producera. Det vi inte är bra på är att skala innovationer till systemlösningar som drar med hela industrin."

"Kanada byggde sina superkluster på tre år. Vi behöver sluta planera och börja göra."

"Sverige har alla byggstenar. Det vi saknar är limmet — strukturen som håller ihop dem."

Vad skapade ni under eftermiddagen?

Marknad och konkurrenskraft

Grupperna identifierade tre prioriterade marknadsområden där Sverige kan gå från att vara användare till att bli världsledande leverantör:

- Prediktivt underhåll och AI-baserad processoptimering — stark affärsnytta, snabb effekt och stor skalningspotential i den befintliga industrin.
- Energieffektivisering och grön omställning — en strategisk möjlighet att kombinera konkurrenskraft med klimatmål och stärka Sveriges internationella position.
- Flexibel och autonom produktion — automation och robotik som svar på kortare serier, snabbare omställningar och ökade krav på precision.

Gemensamt för alla tre: de kräver integration i produktionssystem, tillgång till data och möjlighet att testa och validera i verkliga miljöer. Det är därför testbäddar och demonstrationsmiljöer är centrala och nya skalbara tech-innovationer prioriterade.

Framtidsbilden 2050

Grupperna målade upp en bild av Sverige år 2050 som ett internationellt nav för Industrial Tech: ett land som attraherar global talang, är en tydlig röst i europeiska satsningar och har en storskalig, elektrifierad och digitaliserad industri i världsklass. I centrum för denna bild står en nationell plattform som orkestrerar aktörer, styr mot mätbara mål och säkerställer att excellent forskning, testmiljöer och marknad hänger ihop som ett sammanhängande system — inte som silotänkande initiativ. En gemensam nordstjärna och stark vision.

Ekosystemkartan — styrkor och gap

Klustermapningen visade ett ekosystem med starka byggblock men med kritiska luckor:

<p>✓ Starka pelare</p> <p>Industribas med global räckvidd, stark akademi med spetskompetens, etablerade test- och demonstrationsmiljöer.</p>	<p>⚠ Tydliga gap</p> <p>Fragmenterade testmiljöer utan gemensam ingång, svagt kapitalekosystem för deep tech, frånvaro av nationell samordning.</p>	<p>🔑 Nyckelmöjlighet</p> <p>Kombinationen av industristyrka, hållbarhetsprofil och akademisk kompetens ger unik internationell attraktionskraft.</p>
---	--	---

Vägen framåt — fem konkreta steg

Workshopen avslutades med bred samsyn om att Sverige har förutsättningarna — men att arbetet behöver röra sig snabbare. Nedan följer de fem steg som diskuterades och som vi nu tar med oss. Varje steg har en tydlig tidshorisont och ägarskap behöver fastställas snarast.

<p>1</p>	<p>Etablera ett kärnteam</p> <p>Q1 2026 — Rekrytera 8–12 representanter från industri, akademi, innovationsmiljöer och kapital. Kärnteamet formulerar den gemensamma målbilden och föreslår styrningsmodell.</p>
<p>2</p>	<p>Gemensam ansökan till Vinnova/VR</p> <p>Mars–April 2026 — Utarbeta en samlad ansökan till Vinnovas och Vetenskapsrådets satsning på excellenskluster. Ansökan ska spegla akademisk excellens och ekosystemets bredd och höga ambitionsnivå.</p>
<p>3</p>	<p>Kartlägg och koppla ihop testmiljöer</p> <p>Q2 2026 — Gör en samlad inventering av befintliga testbäddar och demonstrationsmiljöer. Bygg en gemensam ingångspunkt och tydliga vägar till validerings-stöd.</p>
<p>4</p>	<p>Bygg upp projektmotorn</p> <p>Q2–Q3 2026 — Sätt upp portföljstyrning, processer och resurser för att driva fem eller fler pilotprojekt parallellt. Etablera gemensamma mallar för konsortieavtal och IP.</p>
<p>5</p>	<p>Säkra kapitalstrukturen</p> <p>Q3 2026 — Kartlägg finansieringsgap för industriell deep tech. Initiera dialog med EIC, EIB och nordiska fonder om dedikerade instruments-logiker anpassade för långa investeringshorisonter.</p>

En kritisk milstolpe: Vinnovas excellensklustersatsning 2026

Workshopen var även ett explicit första steg mot en gemensam ansökan inom ramen för Vinnovas och Vetenskapsrådets satsning på excellenskluster.

För att lyckas krävs att ekosystemet snabbt enas om en gemensam ambitionsnivå, en tydlig styrningsstruktur och en trovärdig projektplan. De internationella exemplen är tydliga: ansökningar som vinner är de som är drivet av industrin, förankrade i akademien och finansiellt trovärdiga. Vi har alla delarna — nu gäller det att sätta ihop dem.

Nästa steg: Kärnteamet sammankallas till ett konstituerande möte senast den 6 mars 2026.

Vad behöver hända nu?

Er roll som workshopdeltagare är inte avslutad. Det ni satte igång den 10 februari behöver era handlingar för att bli verklighet. Det viktigaste ni kan göra de kommande veckorna:

1. **Anmäl er:** Anmäl ert intresse att delta i kärnteamet eller bidra i en specifik arbetsgrupp genom att mejla catarina.berglund@mdu.se
2. **Sprid budskapet:** Dela den här sammanfattningen med relevanta kollegor och ledning i er organisation.
3. **Identifiera bidrag:** Identifiera konkreta pilotprojekt eller resurser ni kan bidra med till satsningen.

Frågor, inspel och anmälningar tas emot via kontaktpersonen för processen. Mer information om tidplan och format för nästa möte skickas ut inom kort.

Sverige har potentialen. Det saknas bara viljan att agera gemensamt och strukturerat — och den viljan visade ni tydligt den 10 februari.

Med vänlig hälsning,

Catarina, Automation Region & Magnus, iHubs Sweden